

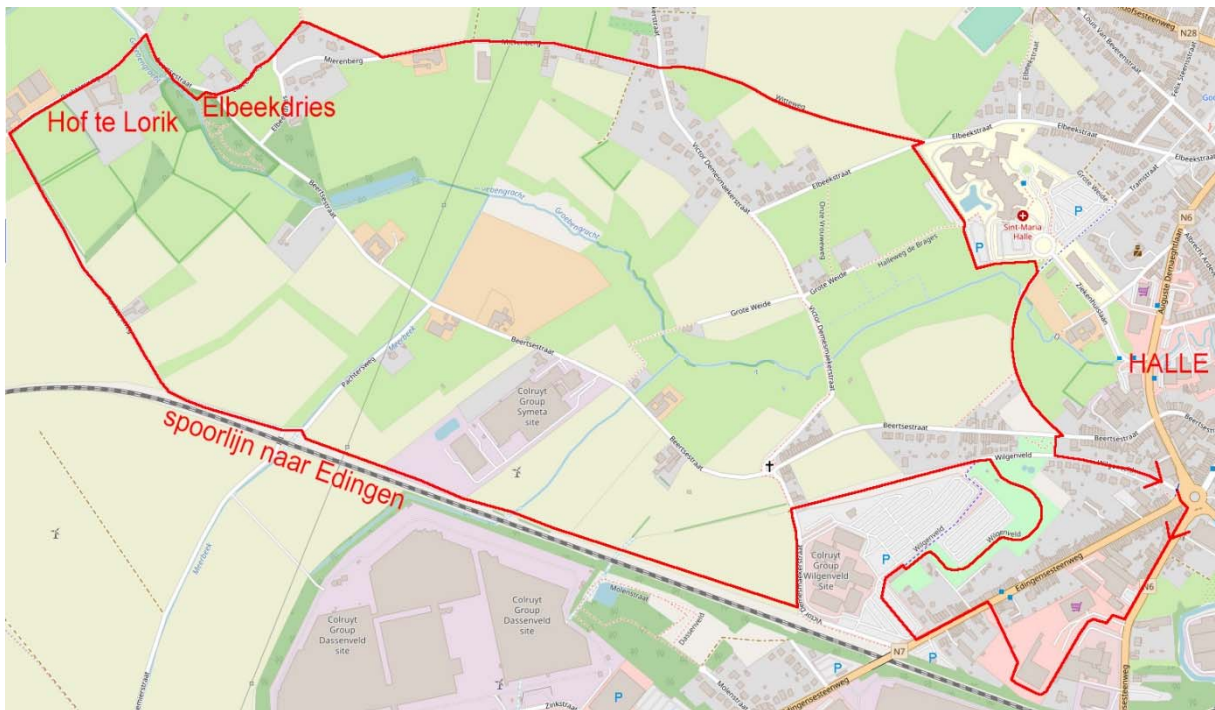
Beschrijving en uitleg wandeling “Dag van de Trage Weg”, Halle, 2019.

Organisatie: werkgroep Trage Wegen Zuidwest Brabant (rik.houthuys@telenet.be), samen met Natuurpunt Halle, streekvereniging Zenne en Zoniën en de stad Halle.

Deze wandeling werd door het publiek en met begeleiding en uitleg door een gids gedaan op de Dag van de Trage Weg in Halle, 20 oktober 2019

Vertrekpunt: Halle, rotonde Bevrijdingsplein ("Bascule"), hoek met Wilgenveld.

Lengte van de wandeling: 7 km.

Parcours van de wandeling in rood, startpunt ligt helemaal rechts. Achtergrond: Open Street Map.

Neem N6, Bergensesteenweg, richting Lembeek-Centrum. Na 250 m rechts de inrit naar de nieuwe Aldi nemen. Het roodgekleurde fietspad volgen.

Stop 1: de ontwikkeling “Databuild”. Het binnengebied tussen de N6 en N7 was twee jaar geleden nog een groene oase achter de huizenrijen langs de steenwegen. Ontwikkeling werd mogelijk door het provinciaal ruimtelijke uitvoeringsplan “kleinstedelijk gebied Halle” goedgekeurd in 2016. Al gauw kwam er een bouwaanvraag voor de ontwikkeling van vier grootschalige kleinhandels, 80 wooneenheden en 350 ondergrondse parkeerplaatsen. De grondwerken begonnen in juli 2018 en de Aldi ging open op 1 juli 2019... Doorheen het gebied, langs de rand, loopt een fietspad bedoeld als schakel in de fietsverbinding tussen het station van Halle en de vestigingen van Colruyt. Er komen ook twee doorsteken voor voetgangers doorheen de nog op te trekken gebouwen. Voor deze doorgangen zal de stad een publiekrechtelijke erfdiensbaarheid van doorgang vestigen.

Verkeersplan na wijziging en goedkeuring dd. 1 september 2017. Wij staan op het rode fietspad aan de zuidrand van het gebied. De straat bovenaan is de Edingensesteenweg; rechts onderaan is de Bergensesteenweg gelegen. De blauwe pijlen geven bij benadering de ligging van de doorsteken voor voetgangers weer. De dikke rode lijn is de fietsnelweg, die vooralsnog links boven dood loopt (we moeten daar even naar rechts).

Volg het fietspad verder omhoog, draai rond de winkels en kom via een beklinderd straatje uit op de N7, Edingensesteenweg. Deze oversteken (aandacht!!) en 200 m naar links richting Hondzocht volgen. De parking van de hoofdzetel van Colruyt opgaan, richting hoofdingang. Voor de hoofdingang rechts, door de ruime fietsenstalling. Aan het einde zien we de parking en het nieuwe parkje Wilgenveld.

Stop 2: het parkje Wilgenveld. De gronden tussen Wilgenveld en de hoofdzetel van Colruyt werden aangekocht door Colruyt Group (COLIM cvba) met het oog op het uitbreiden van de kantoren van de hoofdzetel. Hiertoe was ook een ruimtelijke bestemmingswijziging nodig. Het RUP Wilgenveld uit 2012 laat het bouwen toe van maximaal 10 kantoorgebouwen met elk een grondoppervlakte van 1500 m² (op dit ogenblik zijn er vijf kantoorgebouwen, die gerenoveerd worden; er wordt een nieuwe parking palend aan de huidige parking aangelegd; op de plaats van de eerste parking kunnen de nieuwe kantoorgebouwen opgetrokken worden). De ingesloten zone tussen de kantoren en de huizenrijen werd bestemd als openbaar buurtpark. Als compensatie voor de verdwenen natuur (hier lagen kleinschalige akkers en boomgaarden) legde Colruyt het parkje met het wandelpad aan. Het parkje is opengesteld voor het publiek. Het wordt beheerd samen met de stad en Pro Natura. Het vormt ook een toegangsweg voor werknemers die van Halle en het station komen.

Volg de weg aan de rechterrاند van het parkje (pad in fijne blauwe steenslag) en kom via een grote boog uit op het geasfalteerd straatje Wilgenveld.

Stop 3: het fietspad Wilgenveld. Dit is de oorspronkelijke bedding van de spoorlijn Halle-Edingen. Toen in de jaren 1930 de twee overwegen aan de Bascule te vaak dicht gingen waardoor het verkeer hinder ondervond, werd een omleiding aan de zuidzijde aangelegd. De spoorlijn loopt nu door een diepe sleuf wat verder van Halle-Centrum. Na de ruimtelijke visie vallei van de Groebegracht legde de overheid hier een bovenlokale functionele fietsroute Halle-Beert. Voorbij het stuk met huizen lag ook de oude spoorweg in een insnijding. Hier werd een tweesporenbetonweg aangelegd. Gek genoeg bleven de aansluitingen met het asfalt aan beide kanten ongerealiseerd. In juni 2019 voerde de stad dan toch (na aandringen van de werkgroep Trage Wegen Zuidwest Brabant) die twee cruciale schakeltjes uit, waardoor het nu aangenaam en veilig fietsen is via deze route. En ook wandelen, in een soort groene tunnel.

Volg het fietspad (tweesporenbeton) tot het einde op de Demesmaeckerstraat. Daar links (via het fietspad) tot de spoorweg, dan rechts het nieuwe geasfalteerde fietspad richting Beert nemen.

Stop 4: het nieuwe fietspad langs de spoorlijn Halle-Edingen. De Colruytgroep koos voor alternatieve energie en zelfvoorziening. Een van de eerste windturbines van België verscheen naast de grote loods op Dassenveld. In 2017 kwam er in de open ruimte richting Beert een uitbreiding van de windturbinecapaciteit met vier windturbines. Een leidingenstraat was nodig om de opgewekte stroom naar de bedrijfsite te brengen. Colruyt was bereid om van deze bedding gebruik te maken voor de aanleg van een nieuw fietspad richting Beert. Het pad sluit aan op de Pachterweg. Je kunt van daar naar Hondzocht, Beert en de Wolvendries. Colruytwerknemers, buurtbewoners en mensen op een fietsuitstap maken er allen gebruik van.

Het fietspad komt uit aan de spoortunnel van de Pachtersweg. Ga rechtdoor via de Pachtersweg (verder langs de spoorweg). De landelijke straat buigt weg van de spoorweg. Na de met houtkanten omzoomde weiden rechts gaan tot de grote hoeve, rechts, Hof te Lorik.

Stop 5: Hof te Lorik. Site van een oude hoeve, ontginningskern van het landelijk gehucht Elbeek, even oud als de stichting van het Merovingisch domein Halle en de Sint-Martinusparochie, de oudste parochie van de streek. Verschillende hoven voorzagen het domein en de parochie van inkomsten, Hof te Lorik was er een van. Lorik is een vervorming van Horik, rechte hoek (in de loop van de beek de Groebegracht). In de late middeleeuwen kwam het hof in wereldse handen maar er veranderde weinig aan het systeem van uitbating door pachters. Later werd het ook "groot hof van Elbeek" genoemd. De huidige gebouwen dateren van de 17^e tot de 19^e eeuw, met een imponerende, 36 m lange stroschuur. De hoeve is geklasseerd als monument en de omgeving met de Elbeekdries als dorpsgezicht op 12 mei 2005. De 9 ha bijhorende weiden zijn tussen 1995 en 2000 omzoomd met brede houtkanten.

Ga verder de helling af en neem na de beek rechts de Beertsestraat. Na 100 m, bij de oprit naar het eerste huis rechts, rechts (aan de paal van het wandelknooppunt) de grasweg langs de beek nemen. Al gauw kom je aan een klein graslandje links: ga erdoor en kom door een gat in het haagje op de Beertsestraat. Ga even rechts en onmiddellijk links, de helling van Elbeekdries op.

Stop 6: Elbeekdries. De driehoekige, hellende weide werd na de klassering als dorpsgezicht geherwaardeerd in 2006 met de aanplanting van een meidoornhaag en de restauratie van het bedevaarderskapelletje onder twee monumentale lindes. Deze weide is een historische dries, een driehoekige weide, vaak de kern van een Frankische vestiging. Elbeek (nu Groebegracht) betekent "Hallebeek". In de late middeleeuwen was er een versterking die evolueerde naar een buitengoed. Het kasteel heet "de Motte" op de kaart van Villaret (1745) en komt ook nog voor op de kaart van Ferraris (1771-1777), maar niet meer op latere kaarten. Is het kasteel verdwenen in de tijd van Napoleon? Misschien ook de onveilige tijden met de Franse inval op het einde van de 17e eeuw, én

de nabijheid van het nabije, veiliger Halle, maakte dat de doorgroei tot dorp “mislukte”: de dries dommelde weg tot een landelijke uithoek.

Vervolg rechtdoor (weg met blauwe steenslag in het verlengde van de helling die je opging) en na het laatste huis de voetweg 52 naar rechts nemen. Aan het einde kom je op het asfaltwegje Mierenberg. Volg naar links, richting Halle. Op het einde de Demesmaekerstraat oversteken en rechtdoor de voetweg met steenslag (Witteweg) nemen. Deze daalt naar het ziekenhuis. Op het einde even rechts en onmiddellijk links de voetweg met blauwe steenslag (tussen twee omheinde terreinen van het ziekenhuis) nemen.

Stop 7: het ziekenhuis. Gebouwd begin jaren 1990 (start werking 1996) midden in de vallei van de Groebegracht. Een flink stuk van de laaggelegen valleibodem werd opgehoogd. Dwars door het terrein van het ziekenhuis lopen twee elkaar kruisende voetwegen: buurtweg 49 en 104. Zij zijn maar gedeeltelijk verlegd en de afsluiting van het ziekenhuisterrein is eigenlijk een inbreuk op de wet op de buurtwegen en zijn opvolger, het Decreet op de Gemeentewegen. Dit nieuwe Vlaamse decreet werd van kracht op 1 september 2019 en vervangt de wet op de buurtwegen uit 1841. Alle wetgeving inzake trage wegen en in bredere zin, alle gemeentelijke wegen, is nu geregeld met dit decreet. De hoofdlijnen van het nieuwe decreet zijn:

- Regelt de juridische toestand van alle openbare wegen die door de gemeenten moeten worden onderhouden, zowel straten als voetwegen. De trage wegen omvatten zowel de klassieke buurtwegen als feitelijke voetwegen, ontstaan door openbaar gebruik.
- Geen verjaring meer mogelijk van openbare wegen.
- Duidelijke basisprincipes bij afweging van verleggen of afschaffen, in het belang van de trage-weggebruiker.
- Grotere rol van de gemeenten en kleinere rol van de provincies.
- De Atlas der Buurtwegen blijft van kracht als legger.
- Afstemming met de wetgeving inzake ruimtelijke ordening (omgevingsvergunning).
- Gemeenten kunnen een eigen afwegingskader voor trage wegen ontwikkelen (binnen de principes van de wet). Hierbij is publieksinspraak verplicht.

De kruising van buurtwegen 104 en 49 omtrent 1992, net voor de bouw van het ziekenhuis. Buurtweg 49 loopt van onder naar boven in de foto en verbindt de Elbeekstraat met de Grote Weide (bovenaan). Buurtweg 104 loopt van links naar rechts en verbindt de Demaeghtlaan (kruising met Beertsestraat) met de splitsing Elbeekstraat/Witteweg. Linksboven in de foto de Groebegracht; het huidige ziekenhuis ligt op het perceel rechts beneden; t.o.v. de toestand in 1992 zijn er heel wat ophogingen gebeurd van de drassige weiden (foto Jan Decreton).

Weliswaar legde het ziekenhuis een omleidingsvoetweg rond het terrein aan. Maar hoe kleinzerig: het dubbele “ijzeren gordijn” en de omleiding in losse steenslag met rechte hoeken... wat een contrast met een commercieel bedrijf als Colruyt dat de terreinen rond zijn hoofdzetel openbaar toegankelijk maakt... Voor werkgroep Trage Wegen moet een publieke instelling die eigenlijk integraal betaald wordt met overheidsgeld, echt niet van zijn omgeving afgesloten zijn. Ziekenhuis, maak je gronden openbaar en laat ze op natuurlijke wijze aansluiten bij de vallei van de Groebegracht.

Volg de afsluiting van het ziekenhuis (haakse bocht naar links) en kom uit nabij de hoofdingang van het terrein. Daar het klinkerpad (oude trambedding) naar rechts nemen, dwars door de vallei van de Groebegracht, tot het einde. Je komt uit op de Beertsestraat. Steek de straat over en ga even rechts de helling op naar Wilgenveld en volg deze asfaltweg 250 m naar links om opnieuw aan het beginpunt uit te komen.